

SZÁZADVÉG

Politikai polarizációs trendek Magyarországon

STEFKOVICS ÁDÁM, ORBÁN FERENC
SZÁZADVÉG TUDÁSKÖZPONT ALAPÍTVÁNY

WWW.SZAZADVEG.HU

A 2024-ES ÉV SZAVA (MERRIAM-WEBSTER'S):

POLARIZÁCIÓ

TRUMP TILTÓLISTÁJA

th	disparity diverse groups diversity equal opportunity	injustice intersectionality LGBTQ	racial inequality segregation sexuality social justice
le	equitableness ethnicity	marginalized mental health	socioeconomic stereotypes
x	exclusion expression feminism gender ideology Gulf of Mexico	most risk multicultural Mx nonbinary oppression	systemic they/them transgender traumatic unconscious bias
ias	hate speech	people + uterus	underprivileged
ge	health disparity	polarization	victims

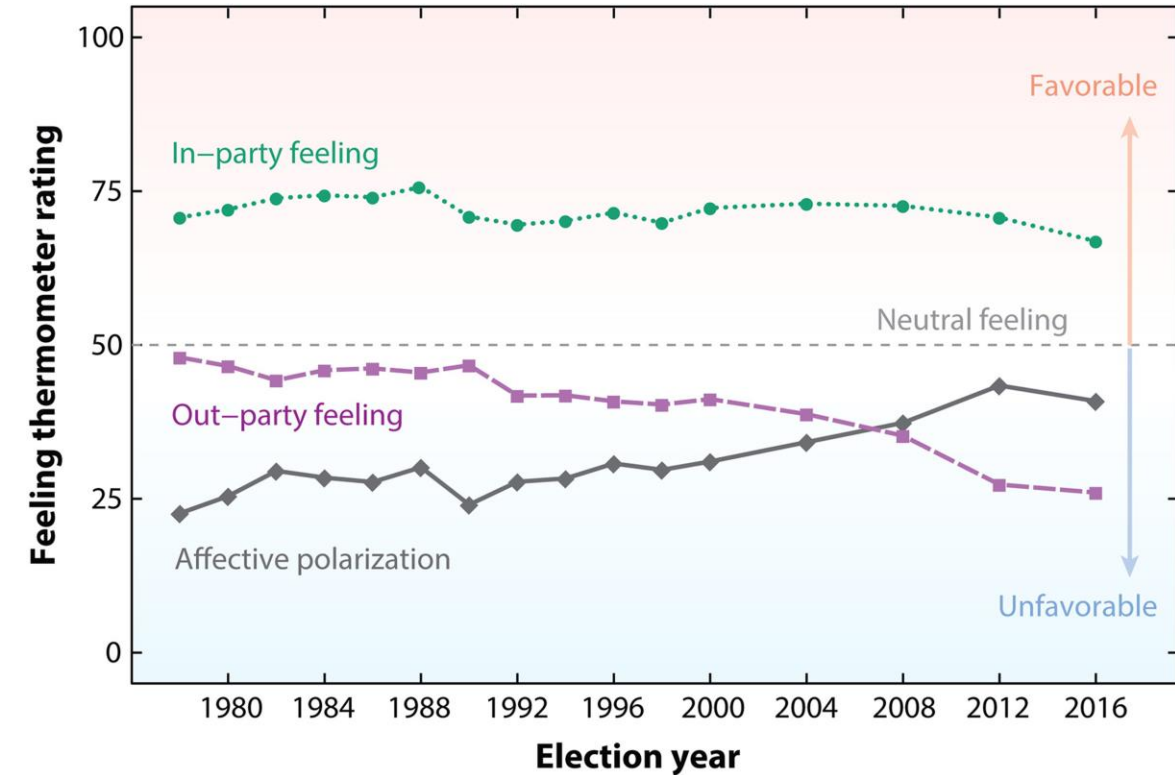
DEFINÍCIÓ

A politikai oldalak és vélemények eltávolodása, ami együtt jár az extrém politikai nézetek felerősödésével (Kovalcsik–Boros 2020).

Hasznos vagy káros?

Növekvő politikai részvétel (Wagner 2021) $\leftarrow \rightarrow$ Torzuló informáltság (Körösényi 2012)

EGYESÜLT ÁLLAMOK

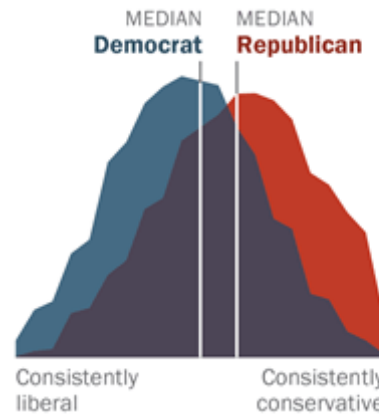

Forrás: American National Election Survey

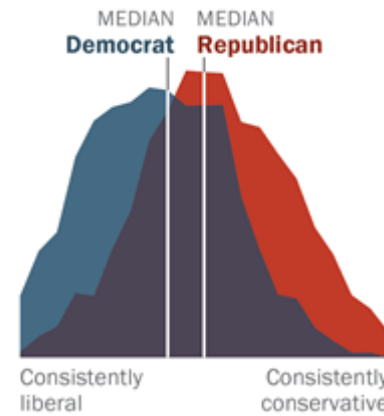
Democrats and Republicans More Ideologically Divided than in the Past

Distribution of Democrats and Republicans on a 10-item scale of political values

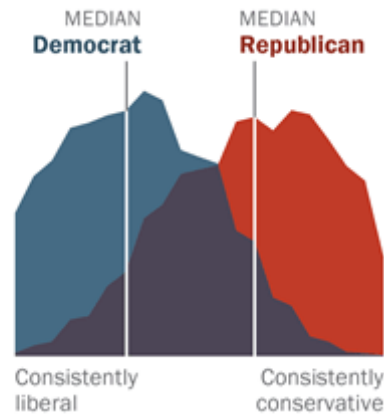
1994

2004

2014

Source: 2014 Political Polarization in the American Public

Notes: Ideological consistency based on a scale of 10 political values questions (see Appendix A). The blue area in this chart represents the ideological distribution of Democrats; the red area of Republicans. The overlap of these two distributions is shaded purple. Republicans include Republican-leaning independents; Democrats include Democratic-leaning independents (see Appendix B).

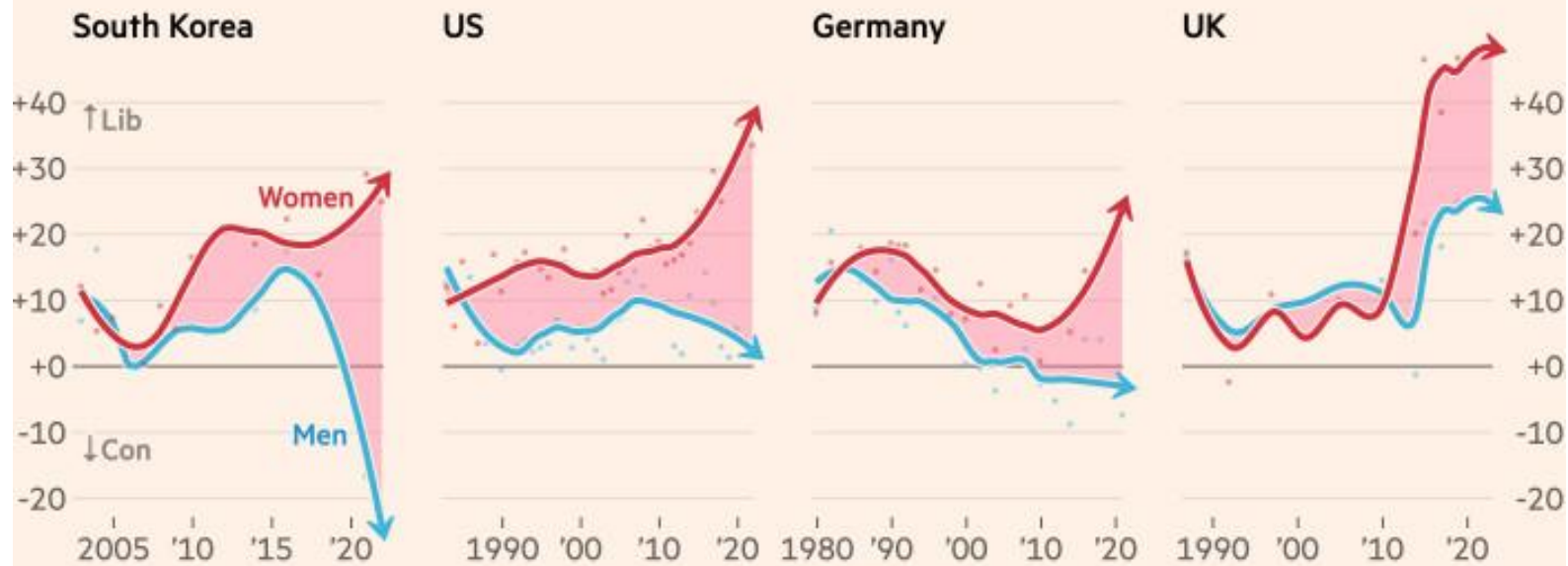
PEW RESEARCH CENTER

Forrás: Pew Research Center

GENDER GAP

A wide ideology gap is opening up between young men and women in countries across the world

Political ideology of 18-29s (% liberal minus % conservative), by sex

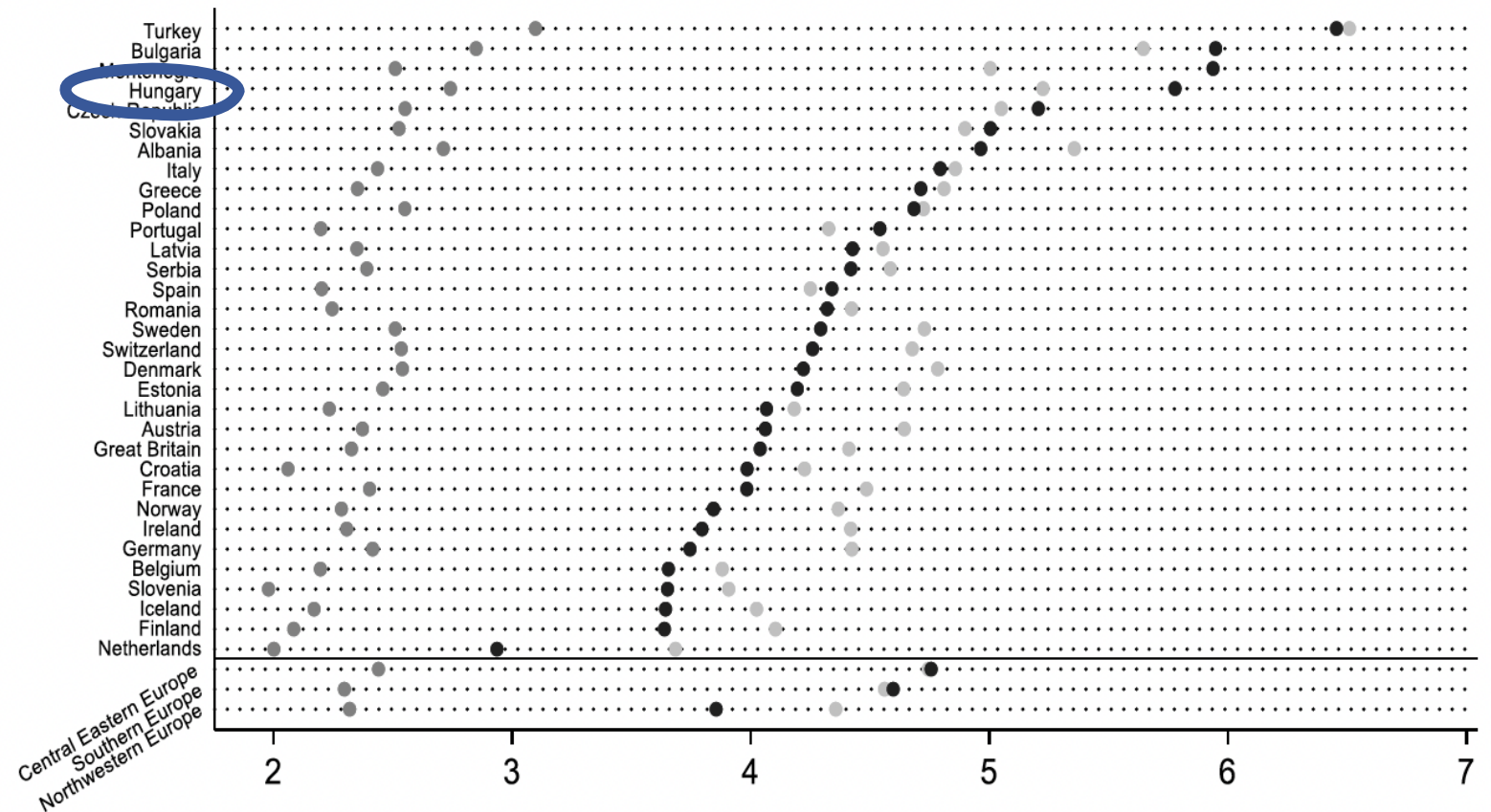

Sources: Daniel Cox, Survey Center on American Life; Gallup Poll Social Series; FT analysis of General Social Surveys of Korea, Germany & US and the British Election Study. US data is respondent's stated ideology. Other countries show support for liberal and conservative parties
All figures are adjusted for time trend in the overall population
FT graphic: John Burn-Murdoch / @jburnmurdoch
© FT

Forrás: John Burn-Murdoch, Financial Times

MAGYARORSZÁG

Figure 8.1. Average levels of party affective polarization, by region and different measurements

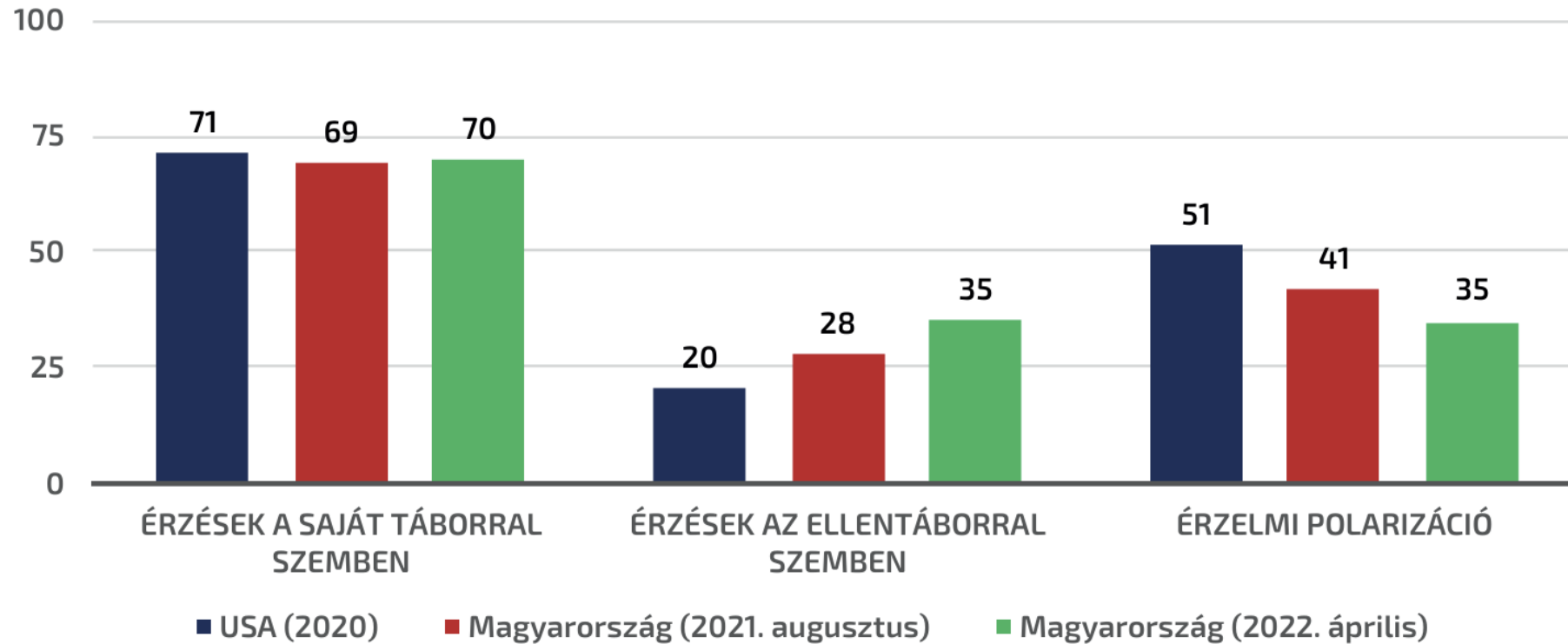
Forrás: 1996-2021-es CSES adat, In Reiljan, A. (forthcoming). Affective polarization in Europe. In M. Torcal & E. Hartevelde (Eds.), *Handbook of Affective Polarization*. Edward Elgar.

- Affective Polarization Index (Voters)
- Mean distance
- Spread of scores

MAGYARORSZÁG

6. ábra

Érzelmi hőmérő időbeli és nemzetközi összehasonlítása

Forrás: Policy Solutions

KUTATÁSI KÉRDÉSEINK

01

Kutatás

Hogyan változott a politikai polarizáció a magyar társadalomban az Orbán-kormányok alatt? (2010 óta)

02

Kutatás

Ha erősödött a polarizáció, mely társadalmi csoportok között nőtt leginkább a szakadék?

1. KUTATÁS MÓDSZERTAN

- DKMKA Választáskutatási program; 2009. április-június, személyes adatfelvétel, N = 2980
- Forsense Kutatóintézet; 2010. március, CATI-módszer, N = 944
- Századvég Alapítvány; 2024 eleje, 3 adatfelvétel, CATI-módszer, N = 1000
- Idősoros elemzés
- Módhatás

A POLARIZÁCIÓ KOMPLEXITÁSA

Ideológiai polarizáció

Politikai nézetek
eltolódása a spektrum
szélsősége felé

Érzelmi (affektív) polarizáció

Az ellentábor tagjai,
szavazói iránti negatív
érzések felerősödése

Pártos elfogultság

Egy párttal való erős,
érzelmi azonosulás, ami a
politikai információk
szelektív feldolgozásával
jár

Ügy-központú polarizáció

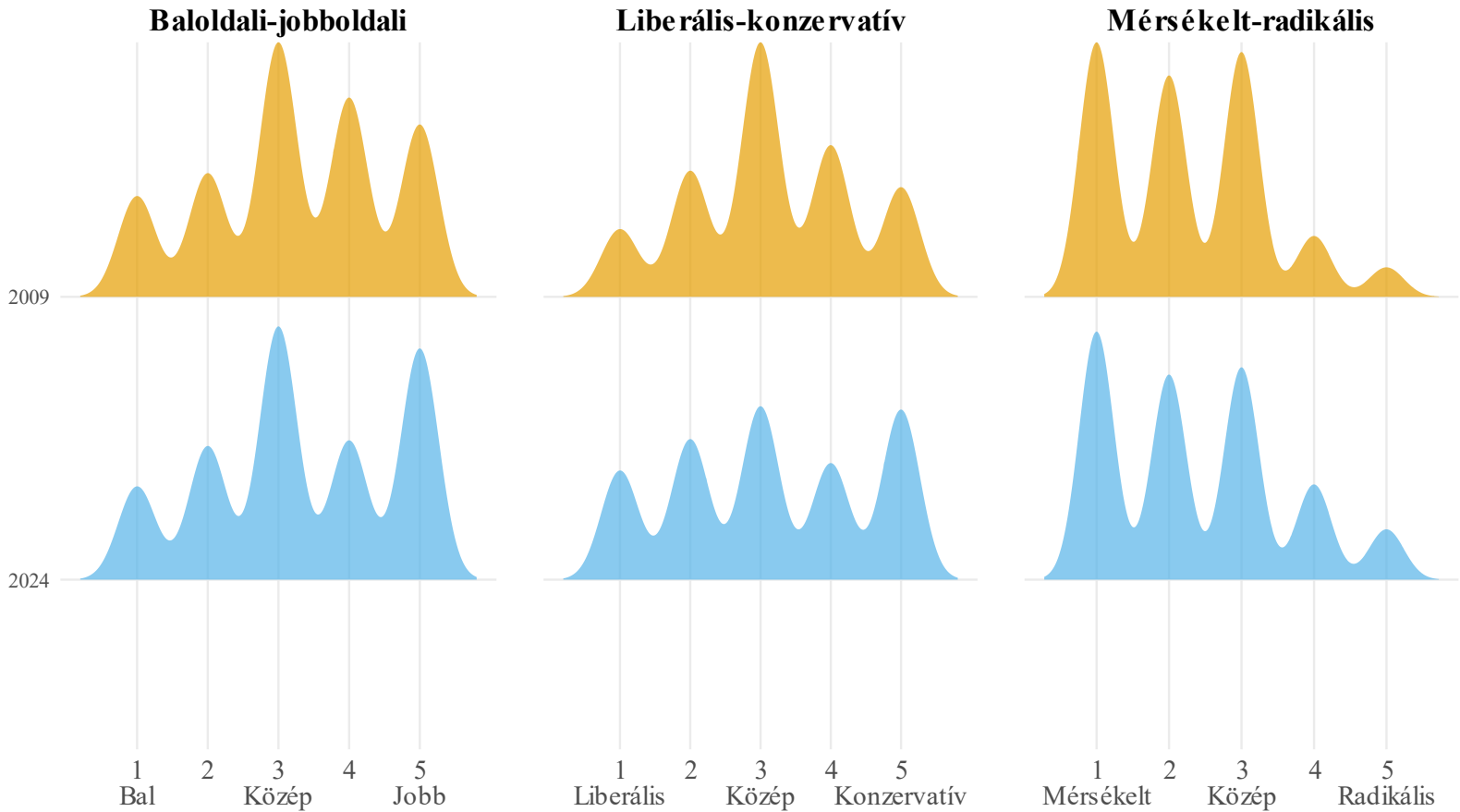
Egy-egy specifikus ügy
kapcsán létrejött
törésvonal a társadalmon
belül

Lásd például: Patkós V. (2017). A pártos polarizáció okai és hatásai az európai demokráciákban.

1. KUTATÁS

IDEOLÓGIAI POLARIZÁCIÓ VÁLTOZÁSA

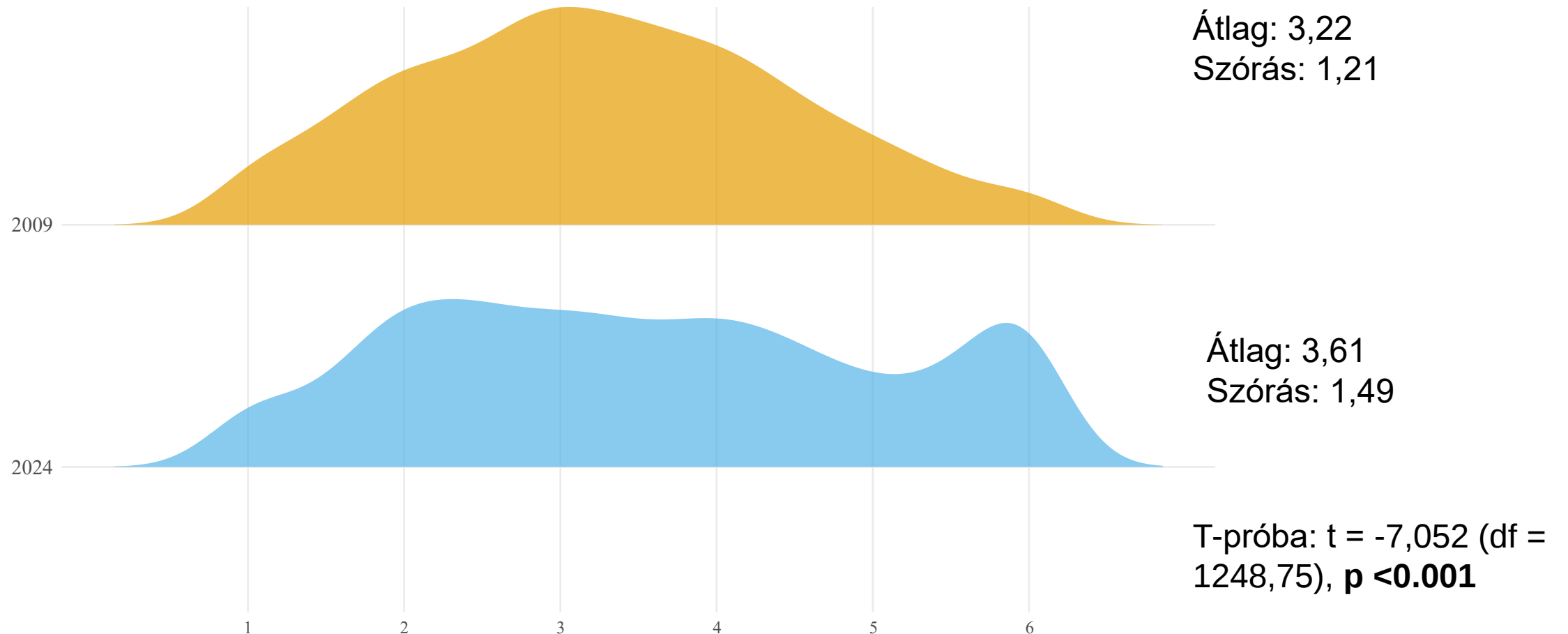
Ideológiai polarizációs index értéke

	2009	2024	T-próba
Baloldali-jobboldali	1,03	1,37	t = -88,885 (df = 1364,3), p <0.001
Liberális-konzervatív	0,66	1,70	t = -222,05 (df = 1095,3), p <0.001
Mérsékelt-radikális	1,13	1,47	t = -212,73 (df = 1087,5), p <0.001

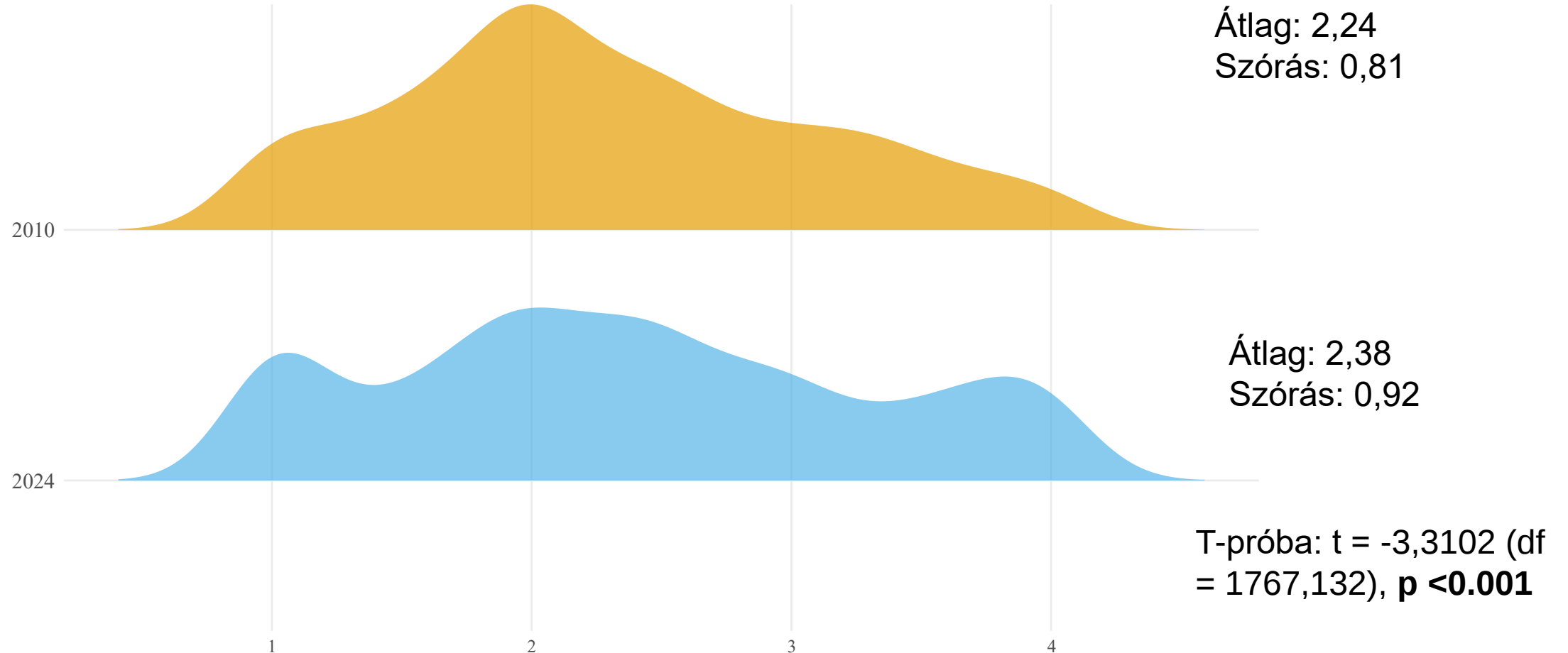
1. KUTATÁS

PÁRTOS ÉRZELMI POLARIZÁCIÓ VÁLTOZÁSA

1. KUTATÁS

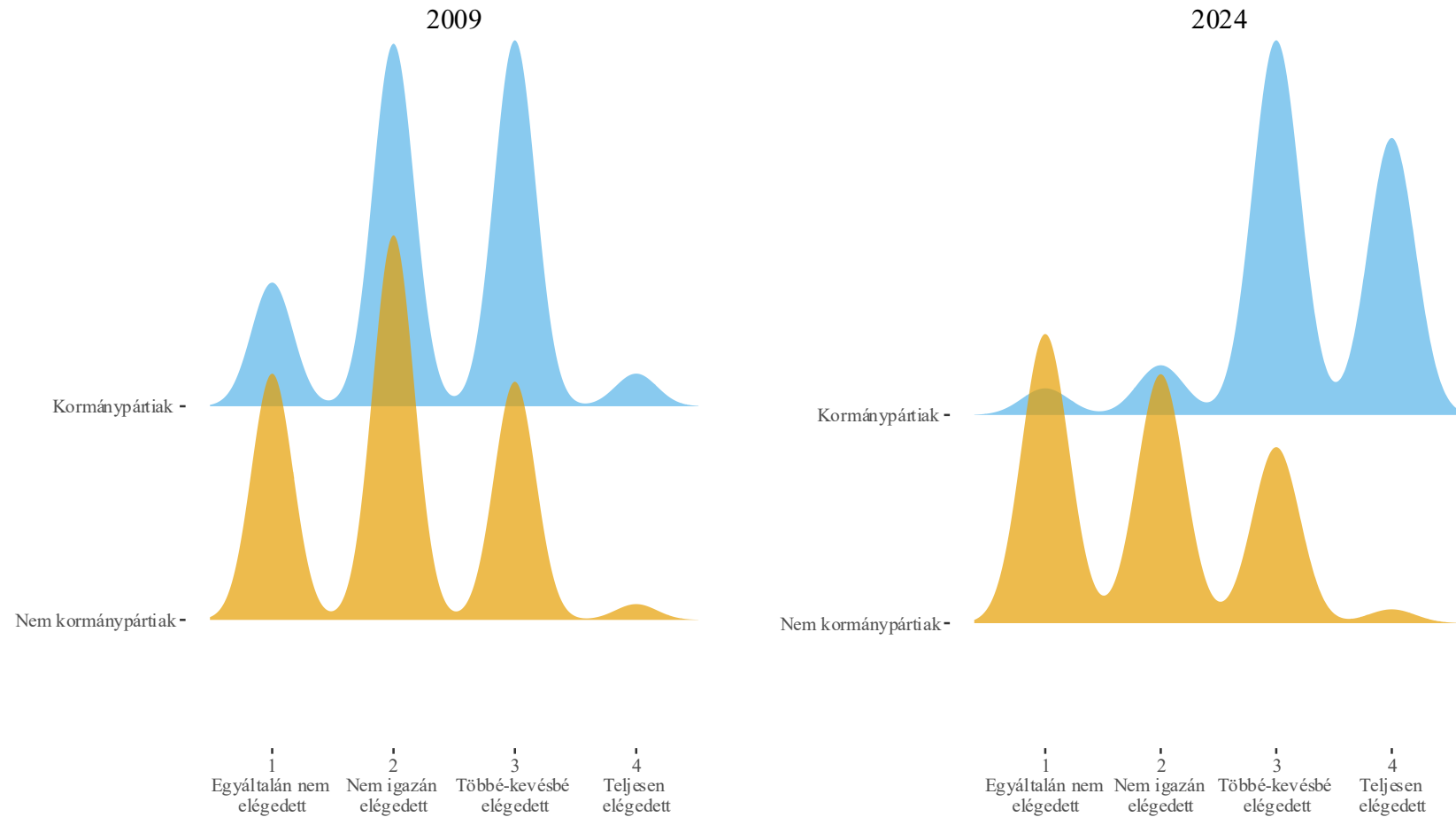
POLITIKUSI ÉRZELMI POLARIZÁCIÓ VÁLTOZÁSA

1. KUTATÁS

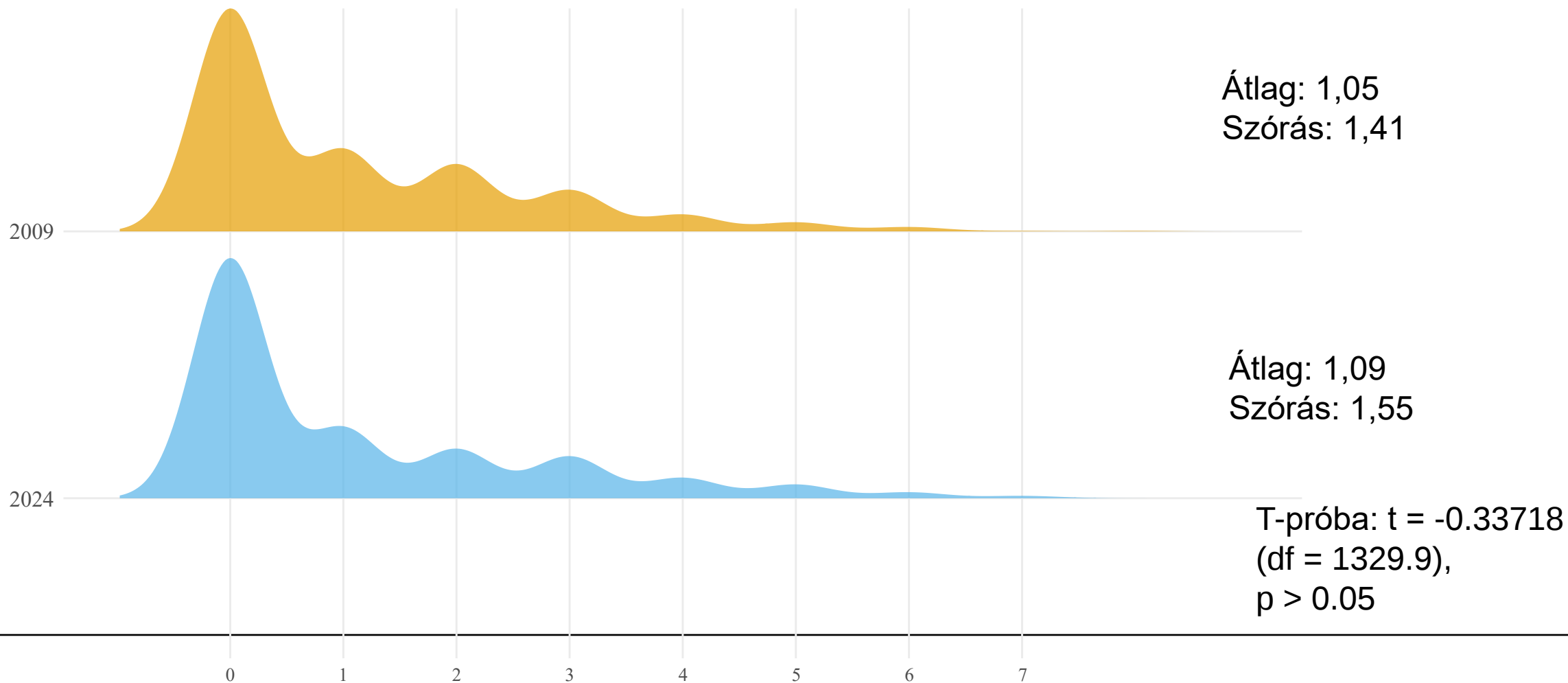
PÁRTOS ELFOGULTSÁG VÁLTOZÁSA

A demokráciával való elégedettség kormánypártiak és nem kormánypártiak között

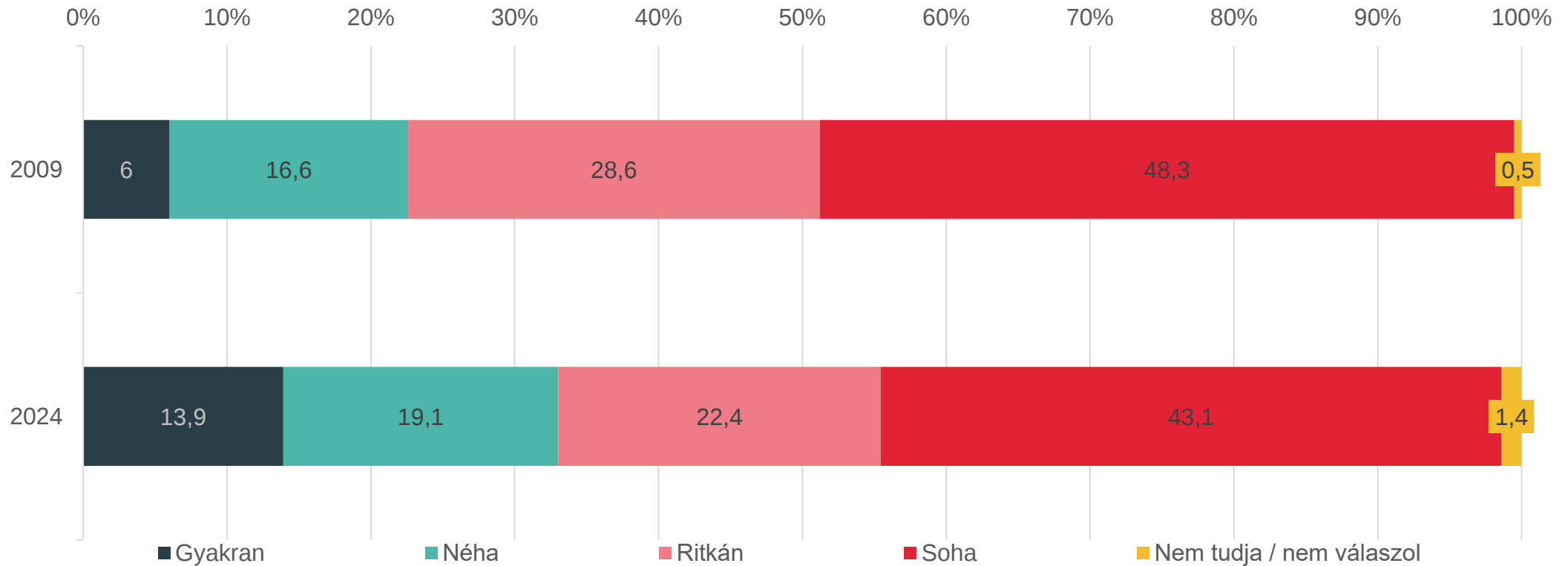
1. KUTATÁS

Hány olyan párt van a saját pártján kívül, amelynek szimpatizánsai között van ismerőse

1. KUTATÁS

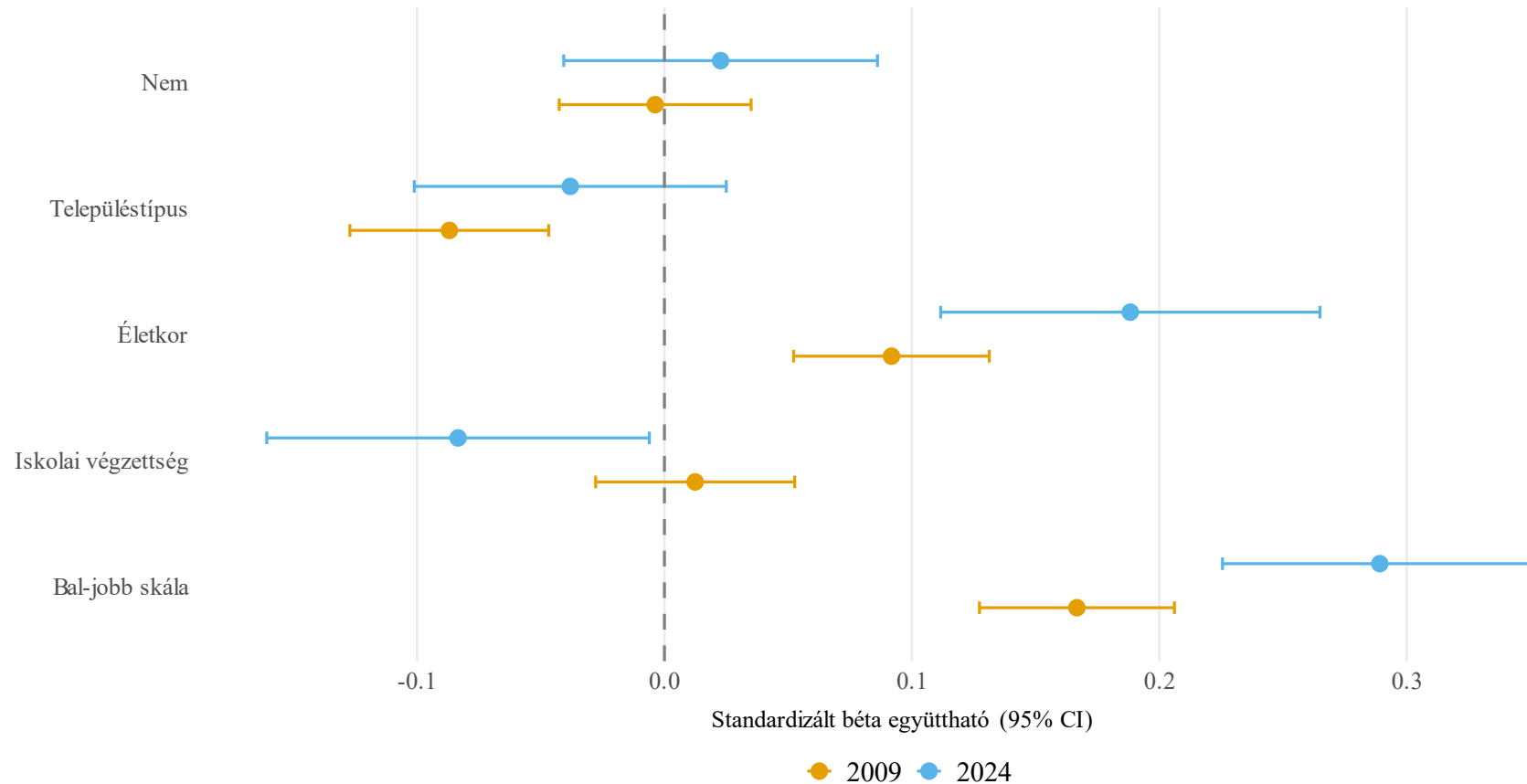
**Mily gyakran próbálja meggyőzni
barátait/ismerőseit/munkatársait saját álláspontja felől? (%)**

1. KUTATÁS

PÁRTOS ÉRZELMI POLARIZÁCIÓ VÁLTOZÁSA

Standardizált béta együtthatók összehasonlítása
a pártokra számított indexekre

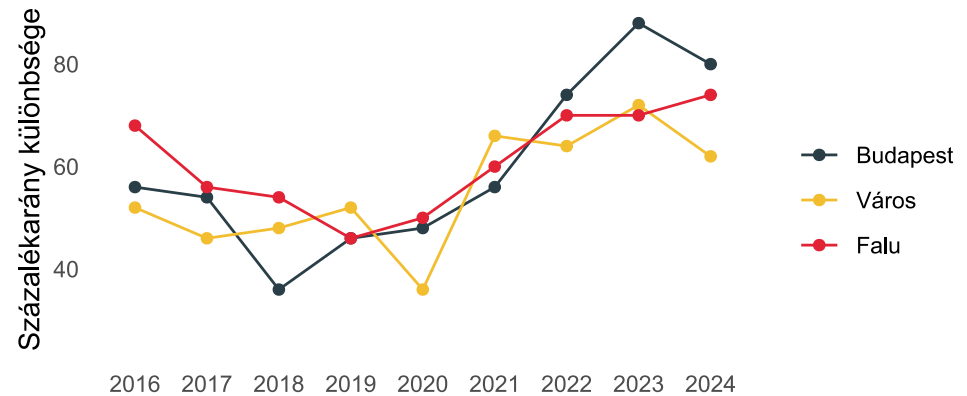
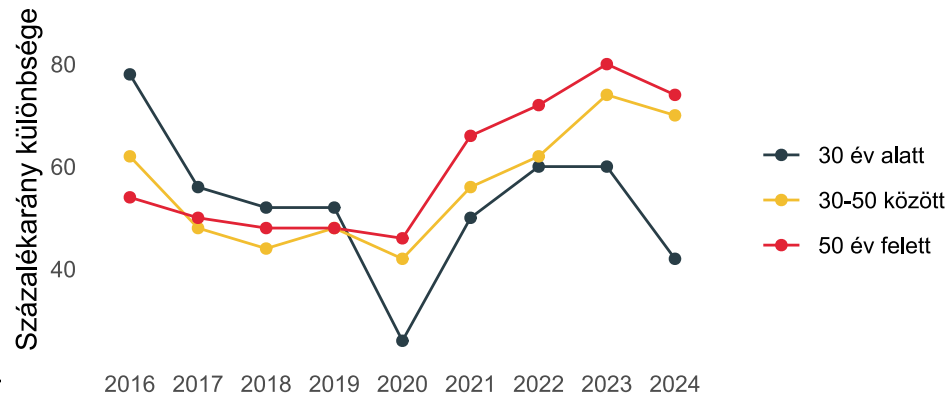
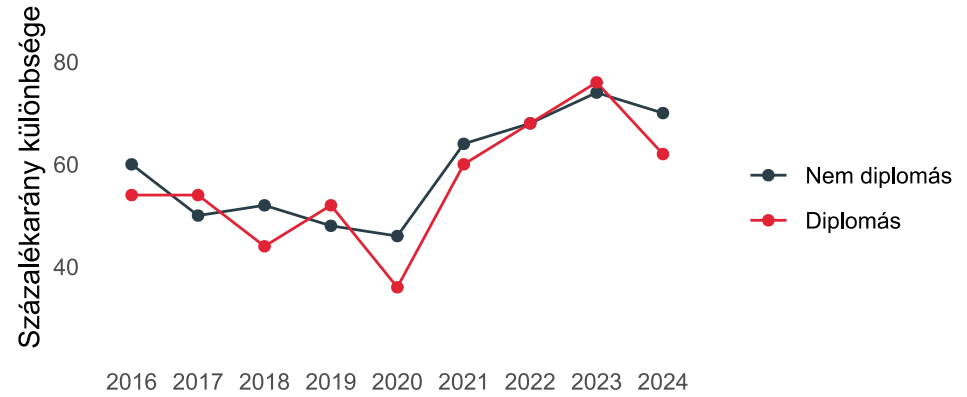
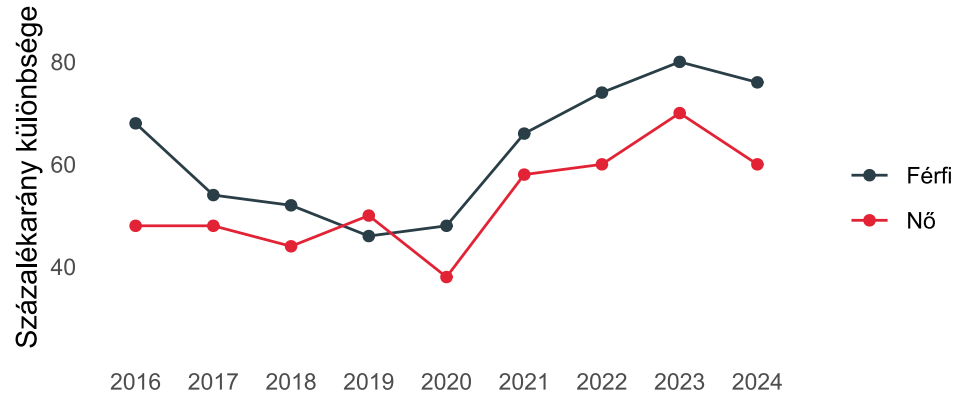

2. KUTATÁS MÓDSZERTAN

- Századvég Alapítvány Európa Projekt magyarországi adatai
- Idősorosan 2016-tól, 1000 fő, CATI-módszertan
- Független változók: nem, korcsoportok, lakóhely típusa, végzettség
- Ideológiai (baloldali-jobboldali) különbségek
- Pártosság mértéke: pártokkal rendelkezők aránya
- „Issue-based” polarizáció: Európai Unióba vetett bizalom, szuverenitáshoz fűződő viszony

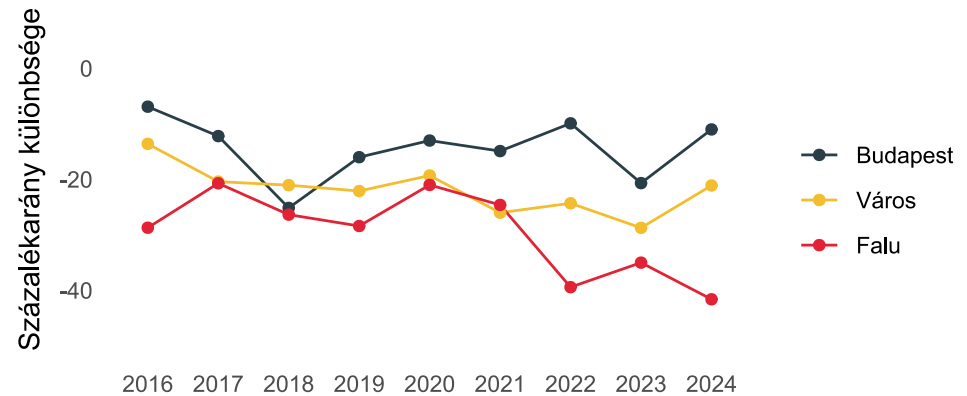
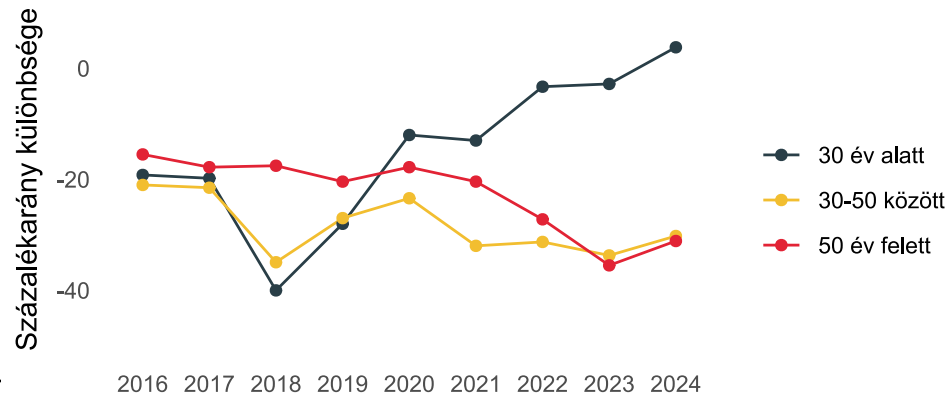
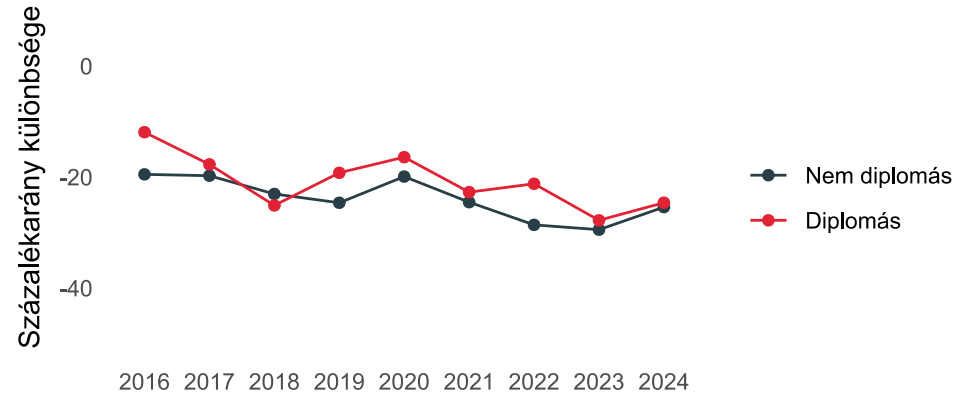
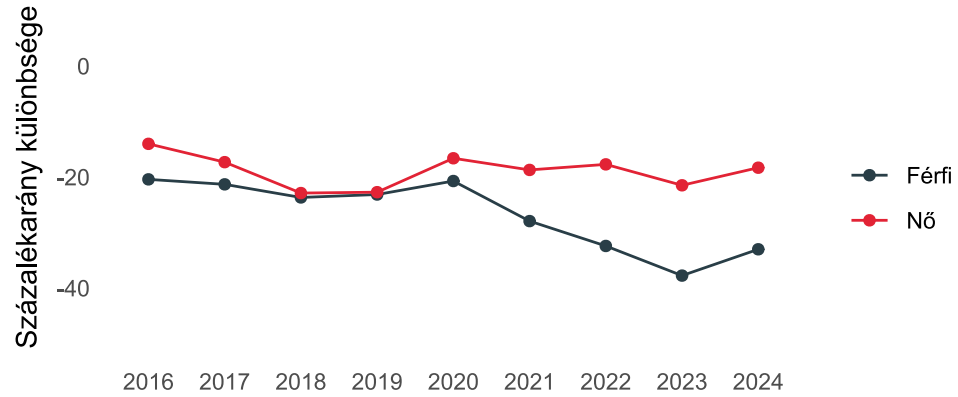

2. KUTATÁS A PÁRTTAL RENDELKEZŐK SZÁZALÉKARÁNYOS KÜLÖNBSÉGEI

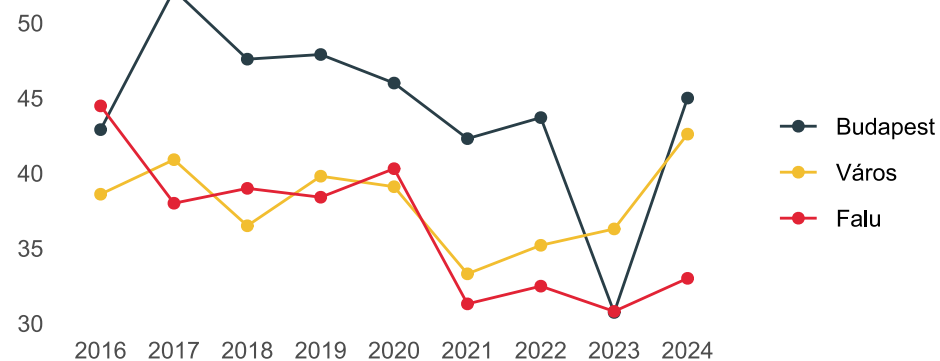
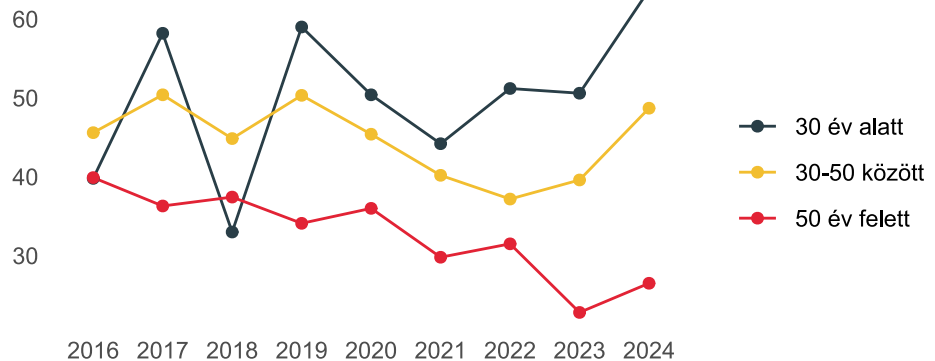
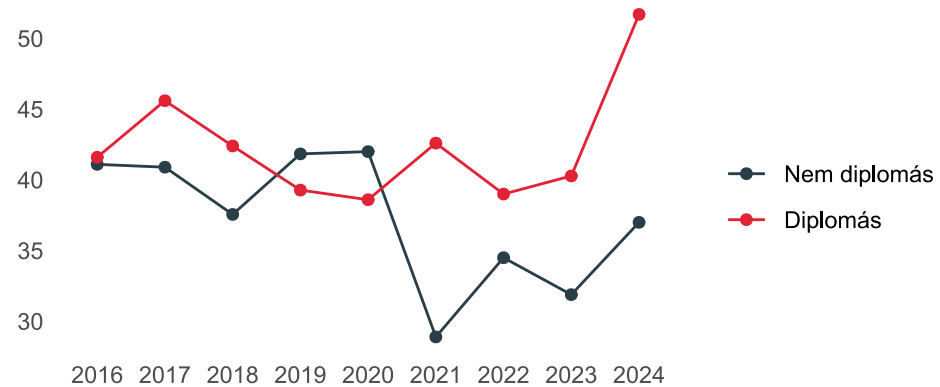
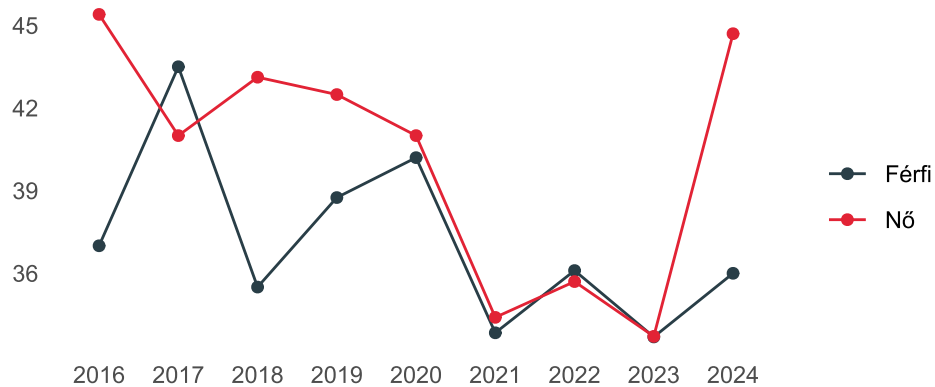

2. KUTATÁS

A BALOLDALIAK ÉS JOBBOLDALIAK SZÁZALÉKARÁNYOS KÜLÖNBSÉGE

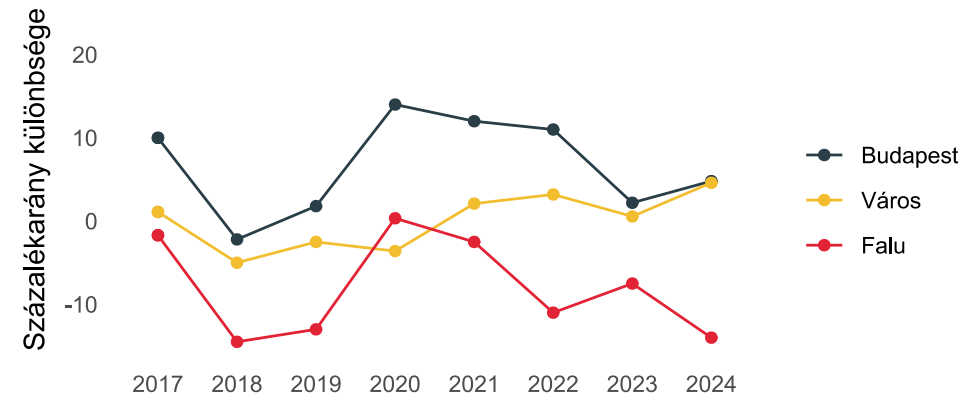
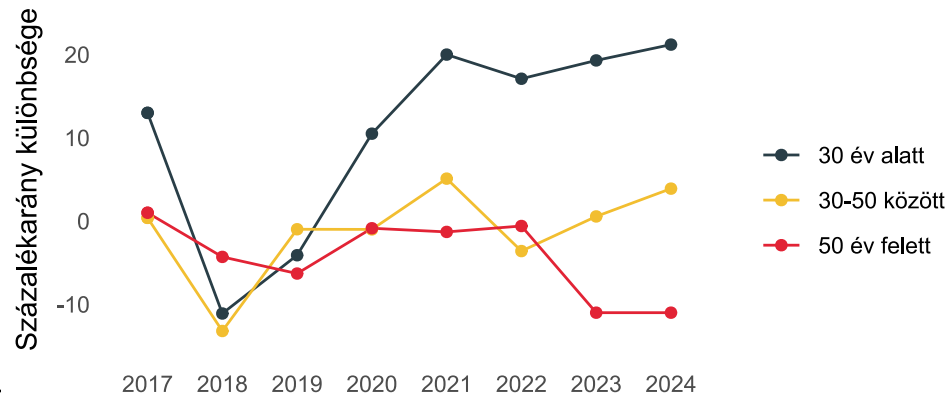
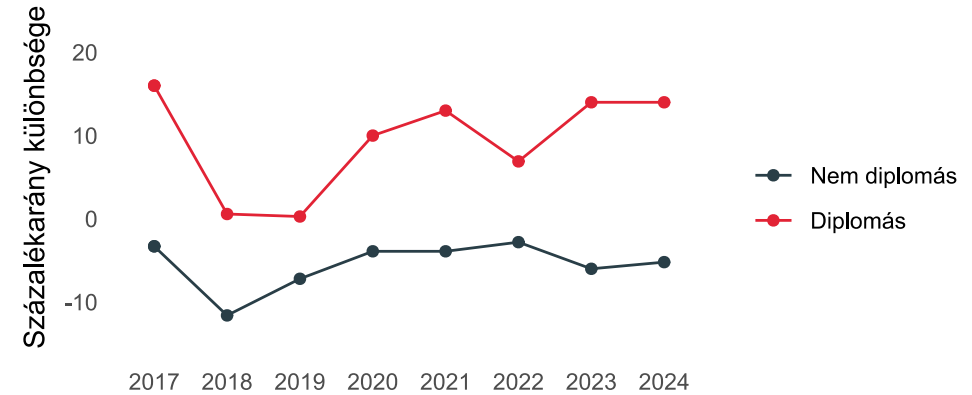
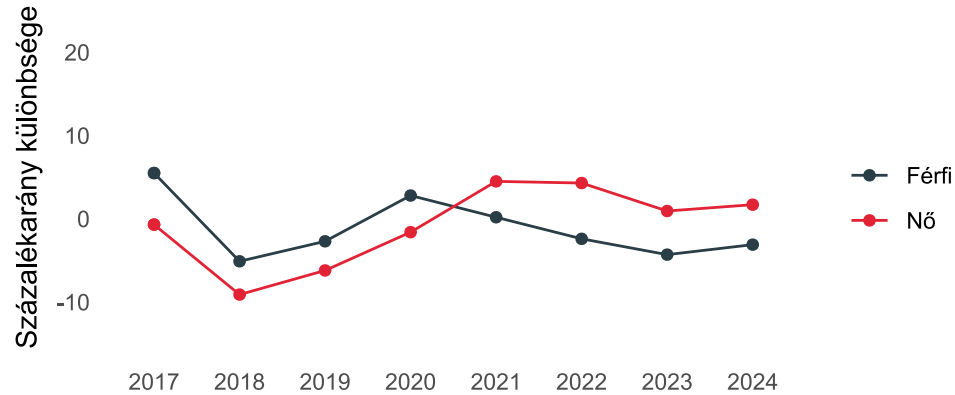

2. KUTATÁS A KÖZÉPEN ÁLLÓK ARÁNYA

2. KUTATÁS

AZ EU-BAN TELJESEN, VAGY EGYÁLTALÁN NEM BÍZÓK SZÁZALÉKARÁNYOS KÜLÖNBSÉGEI

ÖSSZEGZÉS

- Enyhe polarizálódás 2009 óta
- Csak bizonyos szempontok mentén
- Az életkor és a lakóhely döntő
- 30 év alattiak

SZÁZADVÉG

Kövessen minket:

